

FÜGGETLEN UJSÁG

MEZŐGAZDASÁGI, SZÖVETKEZETI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
GAZDASÁGI EGYESÜLETEK ORSZ. SZÖVETSÉGÉNEK KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA

MEGJELEN MINDEN VASÁR NAP

Egész évre ——— 8 korona
Félévre ——— 4 „
Negyedévre ——— 2 „
Egyes szám ára 16 fillér.

Felelős szerkesztő:

SZILASSY ZOLTÁN

a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének titkára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST,

IX. ker., Üllői-ut 25. sz. (Köztelék).

MÁRCIUS 15.

Marangok zúgása
Nem hív ma bennünket:
Mégis imádságra
Kulesolják kezünket,
Külön templomunkba
Ma nem sietünk —
Egy a templomunk ma!
Egy az Istenünk!

Magyar lelkeknek ma
Egy a hitvallása,
Magyar sziveknek ma
Egy a dobbanása.
Együtt száll ma égre
Imánk, énekünk
Az: mit hatvan éve
Írtak meg nekünk.

Hatvan éve ... régen ...
Szinte már feledjük.
— Megsiratjuk szépen
S rendre eltemetjük
Annak a szent napnak
Dicső hőseit ...
De ma föltámadnak
S élénk jönnek itt!

Komlokukon tűske,
Patakzik a vérük ...
Egy halovány, büszke
Ifju a vezérük.
Lant van a kezébe,
A szívében dárda ...
És szól: „Hatvan éve
Ez volt im, a gárda!”

Nem halt meg ... alszik csak,
Ébredését várja.
S hajnala ha pirkad:
Dalod szent szavára
Megint talpra áll itt
A gárda, a régi,
S a zászlót halálig
Ugy, mint ti — megvédi!...

... S eltűnnek ... A lelkünk
Nehez vádat érez.
— Jertek, emelkedjünk
Költönk szelleméhez:
— Szabadságunk szentje,
Oh, el ne ítélj még:
Márciusod lelke
Nem halt meg itt, él még.

Jobb és megbízhatóbb magvakat

nem is ajánlhatunk mint a minöket 33 év óta

MAUTHNER ÖDÖN cs. és kir. udv., szállító magkereskedésében
BUDAPESTEN, VII., Rottenbiller-utca 33. sz.
IV., Kossuth Lajos-utca 4. sz. kaphat. — Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

kezdve ötszázalékos kamatosztalék 209,261 korona 86 fillér összegben fizettség ki, s az alapszabályszerű levonások után a fenmaradó 50 százalék, azaz 118.942 korona 74 fillér az intézet saját tartalékalapja növelésére fordítottassék. A közgyűlés a javaslatokat elfogadta és a felmentvényt megadta. Végül a választásokat ejtették meg. Beválasztották az igazgatóságba 3 évi időtartamra: Fejér Miklós, Piufich Frigyes dr. és Pap Géza. A felügyelőbizottságba: Elnökül: Galgóczy Károly, tagokul: Rhorer Viktor, Bochkor Károly dr., Darvai Fülöp dr. és Bernát István.

Földéhség Romániában.

Romániában ismét föllázadt a föld népe a vagyonosabb osztály ellen. Korántsem kell hinni azokat a rémeseket, melyeket a napi sajtó terjeszt a romániai munkásnép nyomorúságáról, mert nyomorúságos a szegényebb nép helyzete manapság Európaszerte a nagy drágaság miatt. Romániában is a népbolondító szocialista tévtanok alapostolai bujtogatták föl a köznépet kenyéradói ellen. Természetes, hogy fegyveres erővel kell az államhatalomnak elfojtani a néplázadást s a kiontott emberek véreinek a hullásáért bizony az izgatók nem vonhatók felelősségre, mert ha bajt, veszedelmet neszelnek, kibujnak a kínálkozó réseken, gyáván, hitvány férgék gyanánt.

Viszont letagadni nem lehet azt sem, hogy a földéhség érezhető Romániában is, éppúgy mint nálunk. A román kormány törvényes alkotásokkal igyekszik a bajt orvosolni és így a nagy garral hirdetett néplázadást le fogja szerelni.

A mi románajku lakosságunk a romániai föld népének lázongásából következtetést vonhat le az irányban, hogy a magyar nemzeti állam kereteiben jobb helyzete van, mint romániai véreinek, egyenlő jogai, kötelezettségei vannak, éppúgy mint a magyar, német vagy tótajkú állampolgároknak.

A mi román testvéreinket vezérei izgatják a magyar nemzeti állameszme ellen, pedig jobban tennék, ha kioktatnák arra, hogy voltaképp semmi sérelmük nincs.

Apró szikrák.

A földművelő magyar embernek különösen rosszul esik, ha a munkában erős segítőtársát, némelykor egyetlen fiát elveszik katonának. Elvesztegetett időnek tartja a hosszú három eaztendőt: pedig mégsem egészen van így a dolog. Hány nagytermészetű legény, kik nem tudják — akárcsak a ménesben nevelt csikók — mi a szenvedély fékezése, megszelidülnek, rendhez, pontosságához szoknak, amire bizony más, mint a szigorú katonai fegyelem őket soha rábírní nem lett volna képes. Ujabban olyan örvendetes jelenségeket is tapasztalnak, hogy a gazdalegények nemcsak a katonás rendet tanulják meg, hanem gazdasági nevelést is nyernek. Csíkszeredán kezdették meg az idevonatkozó munkát. Hasonló tevékenység indult meg Esztergomban, majd pedig Veszprémben. Valószínű, hogy a jó és szép példát követni fogják mindazonon a helyeken, ahol alkalmas egyének találhatók a katonák gazdasági nevelésének keresztülvitelére. A katonák, amint értesülünk, nagy kedvvel hallgatják a népszerű nyelven tartott és gyakorlati kérdéseket felölelő előadásokat s bizonynyal nem egynek a lelkében ezek az előadások kapcsán kezdenek majd csirázni azok az új gondolatok, melyekkel sikeresen lehet az apai vagyont gyarapítani és szaporítani.

***

A magyar gyümölcs kiváló íze és zamatja miatt nagy keresletnek örvend a külföldön. Bár termelnénk többet, hogy sokkalta nagyobb tömeg pénz jöjjön be ezen a réven az országba. Csakhogy persze a magyar az ok-szerű gyümölcskertészkedést még nem igen érti vagy ha tudja is, sokszor csupa kényelmességből elfeledkezik azokról a szempontokról, melyek az értékesítésnél jelentős szerepet játszanak. A mult évben tartott kézdivásárhelyi gazdasági egyesület gyümölcskiállítására azon sikerrel járt, hogy külföldi kereskedők 70 vasuti kocsi rakomány almát vásároltak székely kisgazdáktól. Persze a fajta és minőségre a székely nép nem fordított elég figyelmet, ami pedig az árnál észrevehető különbözet. Hogy a bajon segítve legyen, földművelésügyi miniszterünk most azon van, hogy a székely kirendeltség révén gyümölcserősítő szövetkezeteket szervezzenek. Meg va-

MAGYAR

Gazdasági és kerti

MEZŐGAZDÁK • MAGYAROK

SZÖVETKEZETE

legjobb beszerzési forrása

gyunk róla győződve, hogy ez a szövetkezeti forma is úgy be fog válni, akárcsak a többi és a székelység talpraállításán szintén jelentékeny arányban munkál közre.

Hogyan üldözik a munkásokat.

Egy villamos szerelő panaszt tett a belügyminiszternél, hogy nem tud munkát kapni, mert a szakosztály üldözi. Elmondja, hogy a vas- és fémmunkás-szövetség villamos szerelő szakosztálya 1906 február elsején a negyven fillér heti díjat hatvan fillére emelte föl. Ebből harminc fillért kap a középpont, tizennégy fillért az ellenállási alap, két fillért a titkár, négy fillért adnak házbérre és tíz fillért számolnak el adminisztrációra. Az ősszel Weltner Jenő titkár még hat fillérral föl akarta emeltetni a heti díjat. Ő tiltakozott az ellen, hogy ok nélkül megsarcolják a munkásokat. Erre Weltner titkár elment a munkaadóhoz s követelte, hogy őt azonnal bocsássa el, különben a gyár valamennyi munkását sztrájkba viszi. A munkaadó kijelentette, hogy ez a legnagyobb igazságtalanság, a legnagyobb embertelenség, de hiába argumentált, kénytelen volt őt elbocsátani, különben a titkár sztrájkba vitte volna a munkásokat.

Weltner titkár még ezzel sem elégedett meg. Minden munkából kizárta azt a szerencsétlen munkást, aki tiltakozni mert az ellen, hogy minden ok nélkül megsarcolják a munkásokat. A titkár megtiltotta a munkásoknak, hogy ezzel a munkással egy műhelyben dolgozzanak. S ez a szerencsétlen ember november 11-ike óta jár munkátalanul s családjával éheznek. Kétszer panaszt tett a szakszervezeti középpontban. Megvizsgálták a panaszt s megállapították, hogy igaza van, hogy ártatlanul üldözik. Mind a két esetben utasították a titkárt, hogy a hajszát szüntesse meg. Weltner Jenő titkár azonban kijelentette, hogy őt a pünkösdi nagygyűlés választotta meg a vas- és fémmunkások országos szövetsége ellenőrző és felügyelő-bizottságának az elnökévé. Neki hát a központ pünkösdig nem parancsol. S hiába futott fűhöz-fához, nem segített rajta senki, noha elismerték az igazságát.

A miniszterhez küldött panaszos levélben többek közt keserűen mondja, hogy mit ér neki az, hogy a szakszervezeti központ megállapította az ő igazságát, a családja nem bírja ki pünkösdig a koplalást. A belügyminiszter a panaszt vizsgálat megtartása végett leküldötte a fővárosához.

Az Alföld mezőgazdasági viszonyainak megjavítása.

V.

Végül kiemeli Cserhátit, mint egyik legfontosabb kivánalmát, a mezőgazdasági kamaráknak létesítését, mert amint arra igen helyesen utal, hiába fogja bárki is a legalaposabban és legpontosabban megállapítani az alföldi gazdálkodás hibáit s hiába fogja megjelölni azokat a módokat, amelyekkel ezek kiküszöbölhetők, ha nem lesz, aki a határozatokat végrehajtsa és effektuálja, akkor maradni fog minden a régiiben. Miután pedig a gazdasági egyesületek jelen szervezetükben nem képesek az Alföldön megvalósításra váró feladatok sikeres teljesítésére, ennél fogva a kamaráktól várja e feladatok megvalósítását.

Az Alföld kedvezőtlen mezőgazdasági viszonyainak orvoslására alkalmasnak látszó teendőket Cserhátit a következőkben foglalja össze:

Ott, ahol a község határa nagyobb annál, mintsem hogy a községből a távolabbi földeken okszerű gazdálkodást lehetne folytatni, multhatatlanul szükséges a gazdáknak a tanyákra való kitelepítése.

A közterhek könnyítendőek és pedig a vízszabályozási díjak csökkentésével.

A kamatterhek apasztandók.

A parcellázás törvény útján szabályozandó.

A klimatikus viszonyok okozta hátrányok a lehetőségig mérséklendőek.

A gazdálkodási rendszer megváltoztatandó. Mérsékelni kell a búzatermesztést; jobban kell művelni a talajt és rendszeresen kell trágyázni, mivégből át kell térni a haszonállattartásra.

A fentiekben ismertettük az alföldi mezőgazdálkodás mai állapotát és az annak okszerű javítását célzó javaslatokat. Aki egyébként Cserhátit művét teljes egészében ismerni óhajtja, az az OMGE. útján azt megszerezheti. (Ára 1.50 kor.) A rendkívül érdekesen megírt művet ajánljuk is mindenki figyelmébe.

J. P.

**LOKOMOBILOK, GÖZCSEPLŐGÉPEK, BENZINMOTOROK,
ARATÓGÉPEK, TALAJMÍVELŐ ESZKÖZÖK,
TELJES MALOMBERENDEZÉSEK, STB. STB.**

KIVÁNATRA SZIVESEN KÜLDÜNK ÁRJEGYZÉKET ÉS KÖLTSÉGVETÉST.

MAGYAR KERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE, BUDAPEST

• SZÖVETKEZETI ÉLET •

Fogyasztó szövetkezetek vezetése.

Érdeemes laptársunkból a *Szövetkezés*-ből vesszük át ezt a fogyasztó szövetkezeteket első sorban érdeklő cikket, melyből egyébként más szövetkezők is tanulhatnak:

Szövetkezeteink működését figyelemmel kísérve, nap-nap után azt látjuk, hogy a legtöbb szövetkezetnél az igazgatóság alig veszi ki a szövetkezet vezetésének a munkájából a részét. Ez határozottan hiba. A legtöbb helyütt azt látjuk, hogy az elnökön, vagy az igazgatóság egyik-másik tagján kívül a többi tagok alig dolgoznak valamit. Ritkán van igazgatósági ülés is, ahol az ügyek menetét megbeszélni lehetne.

Ezen a dolgon a szövetkezeteknek a saját érdekükben változtatni kell. Az alapszabályok világosan előírják, mi a feladata a szövetkezet igazgatóságának. Ez kötelező minden igazgatósági tagra nézve. Talán felesleges is kimutatnunk, micsoda kár származik a szövetkezetre nézve abból, ha pusztán csak egy ember visel ott minden terhet, végez minden munkát. Az ember élete, nemkülönben életviszonyai annyira változók, hogy bármely perc is megfoszthatja a szövetkezetet eddigi lelkes vezetőjétől. Ily esetben a vezető nélkül maradt szövetkezet könnyen pusztulásnak indulhat, míg ha az igazgatóság minden egyes tagja részt kér a munkából, az ily változás nem fogja túlságosan érinteni a szövetkezetet.

Erre a körülményre a szövetkezetnek már megalkulásakor gondolnia kell. Nem szabad a szövetkezet igazgatóságának tagjai közé olyanokat beválasztani, akik ezt a tisztséget csak munka nélküli kitüntetésnek tartják. Igaz, hogy a szövetkezet nem jutalmazhatja fáradozásaiért az igazgatósági tagokat, de a tevékeny munka mindég megtalálja a jutalmát abban, hogy az igazgatósági tagok fokozottabb tevékenységükkel polgártársaik, a szövetkezeti tagok anyagi és erkölcsi jólétét mozdítják elő. Polgártársaink elismerése a legszebb jutalom minden önzetlen munkálkodásért. Szeretettel tanácsoljuk tehát mindazoknak, akik egy-egy szövetkezet igazgatóságának tagjai, de mostanában sem a szövetkezet üzlet menetével nem törőnek, sem igazgatósági gyűlésekre el nem járnak, a legelső alkalommal vonuljanak vissza a tisztségüktől és adják át helyüket olyanoknak, akik dolgozni akarnak és dolgozni tudnak a szövetkezet felvirágoztatására.

A szövetkezetek igazgatósági tagjainak munkája, elismerjük, nem csekély, de kellő munkabeosztással egy-egy igazgatósági tagra oly kevés fog jutni, hogy azt minden

nehézség nélkül el lehet végezni. A legfőbb teendő az üzletvezető ellenőrzése. Ha négyen-ötven figyelemmel kísérik az üzletvezető ténykedését, ellenőrzik a pénztári kiadásokat és bevételeket, az üzletvezető viselkedését a vásárló közönséggel szemben, számon kérik sűrűn az árúkérszletet, aligha fog előfordulni az a baj, hogy az évi mérleg és leltárkészítés alkalmával az ellenőrök rendszerint hiányt állapítanak meg a boltos terhére.

Az igazgatóságnak kell gondoskodnia az árúcikkek megrendeléséről és azok árának megszabásáról. Ha az igazgatóság e tekintetben föladata magaslatán áll, aligha fordulna elő oly eset, hogy a szövetkezet részben a boltos rábeszélése, részben a szövetkezetet vezető egyén tájékozatlansága miatt árúcikkeinek nagyrészét idegen cégektől szerzi be. Az árubeszerzés ügyeit igazgatósági üléseken kell megvitatni s kell, hogy minden szövetkezet igazgatóságában akadjon egy-egy tag, aki útját állja annak, hogy a szövetkezet, ahelyett, hogy folyton szorosabbra fűzze a központtal a fennálló viszonyt, attól mindinkább eltávolodni igyekezzék.

Szükséges az igazgatóság együttműködése azért is, mert a felelősség egyformán terheli annak minden egyes tagját. Ez megszívlelendő körülmény. Ha valami baj történt a szövetkezetnél akár az ellenőrzés elmulasztása, akár a véletlen folytán, azért mindig az igazgatóság felel. De ha az igazgatóságnak nyugodt a lelkiismerete, hogy munkáját becsülettel végezte, minden megtörtént bajon könnyebben lehet segíteni. Örök szabály az, hogy a munkamegosztás a munkának félig elvégzését jelenti.

Mindezeket ismételtelen figyelmébe ajánljuk a szövetkezeteknek; most van az az idő, amikor az említett hibákon leginkább javítani lehet. Minden szövetkezet úgy állítsa össze igazgatóságát, hogy annak minden tagja kötelességtudó és dolgozni akaró legyen. Arra kell törekedni, hogy a falu színe-java képviselve legyen az igazgatóságban, olyanok, akik a szövetkezés nagy eszméjétől át vannak hatva, akik a szövetkezetben nem látnak öncéljaik elérésére szolgáló eszközt, hanem egy oly üdvös intézményt, ami embertársaik anyagi és erkölcsi jólétének előmozdítására szolgál. Cs. Ö.

Gépbeszerzés szövetkezeti uton.

Az Északkeleti Vármegyék Szövetkezetének Szövetsége egyik utóbbi határozatából kifolyólag körlevélben hívja föl a hitelszövetkezeteket, hogy tagjaikat kisebb gépek és gazdasági eszközöknek szövetkezeti uton való beszerzésére buzdítsák. A körlevél többek közt ezeket mondja:

„Szövetségünk területén a hitelszövetkezetek száma a 100-at jóval túlhaladja, miért is a szövetkezetek vezetőinek maguknak kell gondoskodniok arról, hogy a szövetkezetek gazda tagjai részére olyan gépek, mint p. o. mázsálók, konkolyozók, vetőgépek, szecs kavágók, mély szántáshoz kettős ekék, darálók, tengeri morzso-

Magyar Gazdák Értékesítő Szövetkezete

BUDAPEST (Központi vásárcsarnok)

Igazgatóság és központi iroda:

Budapest, IX., Imre-utcza 4. sz.

Nagy köpinczéi: BUDAFOKON.

Értékesít husféléket, baromfit, vadféléket, tejterméket, tojást, zöldséget, gyümölcsöt mézet és MINDENMŰ ÉLELMICZIKKET. Hordóbor-értékesítő osztály. ·· Egetett szeszitalok értékesítése.

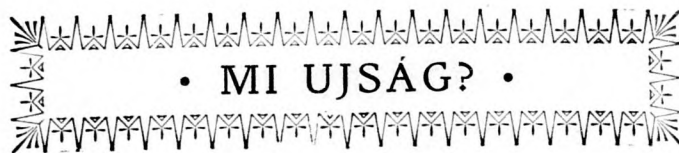
A Magyar Országos Méhészeti Egyesület vezérképviselői.

A szövetkezet tagjai kedvezményben részesülnek. ·· Mindennemű értékesítési ügyben díjtalanul nyújt felvilágosítást.

lók, permetezők stb., melyeket minden kiscgazda nem tud külön-külön megszerezni, de sikerrel és okszerűen használhatna fel gazdaságában — szövetkezeti uton megszereztesse nek és csekély díjazás mellett a tagok használatára bocsáttassanak. De meg ne is várjunk minden támogatást az államtól. A szövetkezés egyik jelszava: „Segíts magadon és az Isten is megsegít!” A Magyar Mezőgazdák Szövetkezetében mindjárt megtalálják a forrást, honnan első minőségű gyártmányokat jutányos áron szerezhetnek be. Nem mulaszthatjuk el ez alkalommal a t. Igazgatóság figyelmét felhívni a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete 1908. évi vetőmag árjegyzékére. — Szövetségünk körében is számos példák igazolják, hogy az onnan beszerzett vetőmagvak után nemcsak mennyiségileg, de főképen minőségileg igen értékes eredményeket értek el. Különösen ajánljuk a lóhere- és lucernamagvak beszerzését, melyeknek aran kammentesítésére a legmesszebbmenő intézkedések történtek; de lehet hozatni konyhakerti és virágmagvakat kisebb mennyiségben is. Az eljárás ugyanaz, mint azt már több ízben tudomására juttattuk szövetkezeteink vezetőségének. Ugyanis: a könyvvezető jegyzékbe veszi, hogy kinek mire van szüksége? Az összes mennyiséget a „Hitelszövetkezet” rendeli meg saját cége alatt és a megérkezett árúkat a megrendelés aránya szerint kiosztja az érte járó összeg ellenében. A „Hitelszövetkezet” 6 hónapi hitelt jelenleg is vehet igénybe és ebben részesítheti a tagokat is. Csak jó fizető és feltétlenül biztos helyre szabad hitelezni! Mert az árúkért a „Hitelszövetkezet” felelős.

A szövetkezetek költségvetésben. A földművelésügyi miniszterium folyó évi költségvetésében egymillió-százkilencvenötezer koronát látunk felvéve különböző címeken a földm. velő nép szövetkezeteinek támogatására. A rendes költségvetésnek ezek a tételei kerekén kétszázézer koronával gyarapodtak, a múlt évhez képest. E tételek legnevezetesebbjeiül említhetjük a gazdasági irányú, különösen pedig fogyasztási, termelési és értékesítési szövetkezetek és vállalatok segélyezésére előirányzott négyszázézer koronát, továbbá a gyümölcsértékesítési szövetkezetek és vállalatok támogatására, valamint a gyümölcsfeldolgozás fejlesztésére szánt százhatvanegyezer koronát és a munkásügyi költségek között szereplő ötszázézer koronát, amely a községi munkás segélyalapok, segély-egyletek, szövetkezetek és egyéb efajta egyletek létesítésének előmozdítására és támogatására is szolgál. A hegyvidéki szövetkezetekre külön van huszonnégyezer korona előirányozva, az erdélyrészi akció területén létesülő szövetkezetére pedig hatvanézer korona. Ezek az összegeken kívül a beruházási törvény által az országos közgazdasági alapnak biztosított tizenkétfélmillió koronából támogatást kap tizenöt községi, illetőleg szövetkezeti kenderáztató, százhuszonnégyezer koronát kapnak a tejszövetkezetek, megfelelő segítséget kapnak a pinceszövetkezetek termelő és értékesítő, valamint gőzeke-szövetkezetek. A felsorolt adatok nemcsak arról tesznek tanúságot, hogy Darányi nagy súlyt vet a nép széles rétegeiben ható szövetkezeti intézmények fejlesztésére, hanem arról is, hogy ezek az intézmények aránylag rövid idő alatt igen nagyot fejlődtek.

• MI UJSÁG? •

Nagy idők tanúja. Rákospalotán e hó 5-én meghalt Zsoldos János nyug. 48-as honvédhuzár százados 93 éves korában. A boldogult résztvett a tápióbszkei, váci, nagysallói csatákban s hét sebbel került haza. A szabadságharc kitörése előtt 17 évet töltött az osztrák katonaságnál, mint főhadnagy szökött 300 emberével a Laibach vizén keresztül a haza védelmére. Az elhunytban özvegyén kívül leánya, Hajós Lajos máv. raktárnok neje és 9 unokája gyászolja.

Elégtétel gróf Apponyinak. Gróf Apponyi Albertet, a magyar közéletnek ezt a kimagasló alakját, aki ragyogó szónoki tehetségének varázsával még Amerikában is dicsőséget szerzett a nemzeti géniusz-nak, tudvalevőleg alaptalan és durva támadással illetve az öreg norvég író, Björnsterne Björnson, sőt utána ment a 80 éves Tolsztoj Leo is. Akik ismerik a külföldön Apponyi gróf politikai, kulturális és társadalmi téren való fényes szereplését s e nagy magyar szellemnek a nemzeti ideálokért hevülő egyéniségét, azok mindnyájan elítélték az öreg norvég író minden alap nélkül való esztelen kirohanásait s a tárgyilagosan ítélő külföld rokonérzése még melegebben fordult gróf Apponyi Albert rendkívül szeretetre méltó egyenessége felé. E meleg rokonérzésnek nem régebben fényes tanujelét adta a művelt világ legelőkelőbb tudósaiból, politikus-aiból, íróiból és művészeiből alakult és az egész világon elterjedt Alliance Scientique Universelle, mely február 27-én Athénben tartott kongresszusán az egyesület magyar tagjának, Tóth László királyi ítélőtáblai tanácsjegyzőnek, a spanyol akadémia tagjának kellően kifejtett indítványára Apponyi Albert grófot egyhangú lelkesedéssel díszelnökévé választotta és kimondotta, hogy a kongresszus a maga, valamint az egész görög nemzet nevében megtiszteltetésnek tartja, hogy a grófot díszelnökének vallhatja. Ebből az alkalomból az athéni lapok lelkes hangú cikkekben ismertetik Apponyi Albert gróf életrajzát és mint Európa legkiválóbb szónokát és a béke nemes barátját üdvözlők.

Honvédemlék Németbogsánban. Németbogsánban mozgalom indult meg, hogy a szabadságharcban a város határában elesett vörössipkás honvédeknek szobrot állítsanak. Weisz Julián orsz. képviselő már is jelentékeny összeget gyűjtött a szoboralapra. Németbogsánban már megalakult a szobor-bizottság is, amelynek a nevében Hunarck Gyula fősztalgabíró elnök, dr. Petricu Kornél kir. közjegyző társelnök, Klebosich László telekkönyvvezető, Klupotich Emil bírósági végrehajtó pénztárnok lelkes hangú felhívásban fordul a közönséghez, hogy adakozzék a németbogsáni honvéde-mlékre. Weisz Julián képviselő is szép eredménnyel folytatja a gyűjtést. Gyűjtőívén tekintélyes összeget irtak alá Wekerle Sándor dr. miniszterelnök, Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter, Apponyi Albert gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter, Just Gyula a képviselőház elnöke, Návay Lajos és Rakovszky István alelnökök. Adományok Weisz Julián képviselő címére is küldhetők.

Somogyi Károly meghalt. Somogyi Károly színigazgató, kedden délután négy órakor hatvanhárom éves korában meghalt. Somogyi Károly egyike volt az ország legtekintélyesebb színigazgatóinak. Színészkedésé-

nek negyven éves jubileumát 1904. február havában tartotta meg, amikor a kormány is üdvözölte. Csak tavaly lett komolyan beteg, amikor gégebaj támadta meg az erős szervezetű embert. Ekkor átadta a nagyváradi színház vezetését titkárának, Erdélyi Miklósnak. Csütörtökig Gyulán feküdt a kórházban, de másnap Nagyváradra vitték, ahol meghalt. — Temetése hétfőn délelőtt lesz a színház előcsarnokából.

A rabok levélhordója. A budapesti királyi ügyészség indítványára a törvényszék vizsgálóbírája megvesztegetés büntetése címén vizsgálatot rendelt el Kürti Bálint fogházör ellen, aki a rabok levelezését közvetítette, valamint Mohrer Dávid órás és ékszerész ellen, akit megvesztegetés és hamis tanúzással vádolnak. Együtt az ügyészség azt is kérte, hogy mind a két terheltet vizsgálati fogságba helyezték, de ezt az indítványt a vizsgálóbíró mellőzte s emiatt az ügyészség felfolyamodással élt. A törvényszék vádтанácsa jóváhagyta a vizsgálóbíró határozatát.

Az okányi bíró és Tisza István. Minden hatalmat összerágnak a mulandóság férgerei. Kicsi és nagy potentátokat egyaránt elér a hatalmasságok közös végzete, egy szép napon elfordul tőlük a közvélemény a maga kétes értékű szeretetével és az általános népszerűtlenségbe belefut a tekintély és a pozíció. Lám az okányi bíró csak egy ici-pici kis falunak volt az első embere és mégis ugyanazon módon fejezte be szereplését az okányi közélet terén, mintha legalább is az ország élén dirigált volna. A bukás természetesen módfelett elkésérítette a szegény embert és búsan róttá a geszti pusztaságot, mikor a véletlen játéka folytán talákozott sorsának osztályosával, aki valamikor nagyon nagy úr volt, most pedig szomorú remetéje a geszti pusztának. A két ember összenézett s közülök az egyik, aki nagyobbat bukott, érdeklődve szólította meg a volt bírót, akit jól ismert már régebbi időkben:

— Miért olyan szomorú, bíró uram?

— Hát kérem, kíturáltak a hivatalomból.

— No bizony azért ne igen busuljon. Lássa, én miniszterelnök voltam és engem is kíturáltak hivatalomból. Mégsem busulok olyan nagyon.

A letűnt potentát Tisza István gróf volt. Mily sokat jelentett hajdan ez a név, ma pedig talán annyi hatalom sincs mögötte, amennyi elégséges egy szegény, elcsapott falusi bíró megvizsgálására.

Tanítók megjutalmazása. Az aradi Kölcsey-egyesület elhatározta, hogy a Trefort Ágoston emlékére létesített alap kamataiból ebben az évben két olyan aradmegyei tanítót jutalmaz meg 200—200 koronával, akik teljes hatosztályú osztatlan népiskolában az új népiskolai tantervben megszabott követelményeknek legjobban megfelelnek. Elsőbbségük azoknak van, akik nem magyarajkú községben működnek. A pályázó tanítók május 1-ig adhatják be kérvényüket a Kölcsey-egyesület elnökének. A választmány által kijelölendő iskolában három szakértőből álló bizottság fogja május hónapban megvizsgálni az eredményt.

Állami hitelszövetkezet. Az a parlamenti bizottság, mely Rómában az olasz selyemipar súlyos helyzetéről tanácskozik, elhatározta egy hitelszövetkezet alapítását, melyet az állam évenként 1 millió lírával támogasson. E hitelszövetkezet főfeladata az lesz, hogy oly időben, amikor az eladás igen nehéz, vagy csak veszteséggel járna, előleget adjon a selyemkészletekre. Az új intézet székhelye Milanóban lesz.

A hanyagság áldozatai. Kassáról jelentik: Reisz Henrik kassai pék dagasztógépet állíttatott fűtéssel. A gépszállító cég a kezelés betanítására gépész helyett két tanoncot küldött ki, névszerint Görög Albert és Pásztor Mihály tanoncokat. A péksegédek este észrevették, hogy a gép lassabban működik s amikor ennek okát keresték, a gépszobában mind a két tanoncot eszméletlenül fekvő találták. Azonnal a levegőre vitték őket s a mentőket hívták, akik azonban már Pásztor halva találták. A mentők benzinmérgezést konstataáltak. Görögöt bevitték a kórházba, ahol később eszméletre tért. A rendőrség vizsgálatot indított.

Árvízveszedelem. Lippáról jelentik, hogy a hirtelen beállott nagy hóolvadás és a folytonos esőzés a Maros vizét annyira megnövelte, hogy a folyó jobb partján levő községeket, különösen Solymost és részben Máriaradnát is minden pillanatban árvízveszedelem fenyegeti. A marosmenti községek lakosai éber figyelemmel kísérik a víz emelkedését és a hatóság veszedelem esetére megtett minden óvintézkedést. — Kassáról jelentik: A Hernád a Kassától délre eső vonalon kiöntött. Forró-Encs, Méra és Fenyőd községek víz alatt vannak és a lakosok csolnokon járnak.

Hol a cserkoszorú? Néhány nap óta híre jár, hogy azokat az egykoronásokat, amelyeket a 60 esztendő császári jubileum alkalmából január elsején hoztak forgalomba, be fogják vonni, mert az érmeiken hibát fedeztek fel. Még eddig fel nem derített tévedés folytán ugyanis elfelejtették az uralkodó homlokát cserkoszorúval övezni és ezért most az egész készletet kivonják a forgalomból.

Munkaközben. Kaposvárról táviratozzák: A nagy-görbői erdőben Kardos Gábor 21 éves legény testvérei segítségével puska porral fatörzseket robbantott ki. Az egyik robbantásnál a fatörzs Kardos Gábor fejéhez röpült és teljesen szétzúzta azt. Kardos azonnal meghalt.

Letartóztatott albán író. Triesztből írják, hogy Dr. Nikola Bey Ivanay albán író, aki azelőtt Raguzában és később Triesztben albán lapot adott ki, vasárnap letartóztatott, de nem politikai okokból. A raguzai esküdtszék Kastriota Aldro albán trónkövetelőnek megsértése miatt, akiről azt írta, hogy nem illeti meg a hercegi cím, háromszáz korona pénzbüntetésre, esetleg három havi elzárásra ítélte. Minthogy Ivanay a pénzt nem fizette le és attól tartottak, hogy meg akar szökni letartóztatották. Lapja már előbb megszűnt.

Fölrobbant kazán. Szófiából jelentik, hogy a „Dorobanz“ nevű román gőzösn, amely Silistria bolgár város és Kalarasi román város között tartja fenn a személyforgalmat, a napokban fölrobbant a kazán s a hajó süllyedni kezdett. Az utasok között, akiknek száma negyvennél több volt, óriási pánik keletkezett. Két bolgár határőr, akik véletlenül a süllyedni kezdő hajó közelében mentek csónakon, odasiettek s hosszas fáradság után sikerült az utasokat és a hajó személyzetét megmenteni és partra hozni. Nem sokkal azután, hogy a mentési munkálatokat befejezték, a hajó elsüllyedt.

• GAZDASÁGI DOLGOK •

A német kisgazdák politikai súlya.

Fenti címen igen tanulságos cikket közöl legutóbbi számában a Nemzeti Állam, amely egész terjedelmében a következő:

Abból az alkalomból, hogy a német gazdaszövetség évi közgyűlését tartja Berlinben, időszerűnek véljük elmondani egyetmást a német gazdákról és arról a nagy szerepről, amelyet ők visznek a hatalmas német szociáldemokrata párt elleni küzdelemben. Mert a föld ereje őket nem engedi a hazátlanok táborába. Fanatikus, szívós szeretettel ragaszkodnak a német állam intézményeihez és nincs olyan szociálista óriás, aki őket a hazafias meggyőződés biztos talajáról csak egy pillanatra is el tudná tántorítani. Tanulságos ez a rendületlen hazaszeretet ránk nézve éppen most, amikor a magyar kisgazdák egy része kezd már felülni az egyik szociáldemokrata apostol, Mezőfi hazudozásainak, bolondító maszlagjainak. A német gazdák éppen lángoló nemzeti érzésüknek, öntudatos, józan viselkedésüknek köszönhetik azt, hogy nagyon figyelemreméltó politikai súlyra tettek szert. Táboruk annyira döntővé lett Németország politikai életében, hogy kedvükért Bülow kancellár is tetszelegve nevezi magát „agrárius kancellár“-nak.

A német gazdaszövetségnek a közgyűlés elé terjesztett jelentés szerint 290,000 tagja van. Az utolsó birodalmi választásokon 241 jelöltet támogatott agitációjával; ezek közül megválasztottak 138-at. A birodalmi gyűlésen a szövetség 84 tagjának van mandátuma.

A szociáldemokraták azzal dicsekszenek, hogy pártjuknak három millió választója van. A gazdák már elérték ezt a számot. De hogy mennyivel erősebbek az egyenlő szavazatszámok dacára is, semmi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy míg szociálista csak 43 ül a birodalmi gyűlésen, addig gazda 84.

A gazdák szövetsége nagyon rokonszenves minden német polgár előtt, mert jól tudja mindenki, hogy az nem egyoldalú csoportulás, nemcsak az agrárérdekeket képviseli, hanem a nemzeti szellemet is. Minél erősebb és hatalmasabb a szövetség, mentül nagyobb erővel tudja magát a politikai harcokba belevetni, annál gyengébbé lesz a szociálista izgatás ereje. A gyárak munkásaival szembekerül a vidék e romlatlan tömege és amíg a vörös lobogót diadalmasan veri vissza a föld népe, addig Bebel „Jövő-állama“ csak az álmok világába fog tartozni. Erről meg van győződve az egész német polgártársadalom és a falu ez egészséges népére támaszkodva, bizalommal tekint a jövőbe s nem ijed meg a szociáldemokraták hátborzongató jóslásaitól.

A dologban különösen az az érdekes, hogy egy nagy ipari állam polgársága bizakodik az agrárius kisgazdákban. A szociáldemokrácia letörését az ő izmos erejüktől várja. Magyarország ma még földművelő állam és —

sajnos — ilyen meggyőződés még nem tudott megérlelődni a polgári társadalomban. Miért? Talán a magyar gazdák nem volnának jó magyarok? Ezt senki sem mondhatja rájuk. Azért, mert nem adták még nyilvánulását annak, hogy ők is élnek. A meglevő gazdaszövetségben inkább a közép- és nagybirtokosok foglalnak helyet. A kisgazdáknak legtöbb helyen még nincsen semmiféle szervezetük. Élnek szétszórt, egyéni életet. Politika szerepre olyan mértékben, mint azt számbeli és gazdasági súlyuk megérdemelné, nem vágyanak. Pedig most, az általános választójog megvalósulásának küszöbén kellene nekik politikai öntudatra ébredniök. Hiszen nemsokára a magyar nemzeti állam éppen a gazdákra, a nagy- és kisbirtokosokra és velük dolgozó, rájuk hallgató nagy tömegekre akar támaszkodni a szociálmussal és a nemzetiségekkel való elkeseredett küzdelemben! Akkor arról lesz szó, hogy a magyar gazda hazájáért, hagyományaiért alkotmányos küzdelmet vívjon a társadalom és a magyarság ellenségeivel. A társadalom majd akkor önkénytelenül is tudtára ébred annak, hogy a legerősebb nemzeti érzés, az alkotmány rajongó szeretete éppen azokban van meg, akiket szívük, multjuk és jövőjük a hazai földhöz köt: t. i. a gazdáknak.

De ennek az érzelemnek, a politikai érettségnek már most meg kell nyilvánulnia a gazdáknak. Már most készülniök kell a reájuk váró nagy küzdelemre. Ezért okuljanak a német példán és tömörüljenek hazafias szervezetekbe! A nemzeti életerő egyik legbecesebb részének nem lehet és nem szabad szétforgácsolódnia, elemekre bomlania. Magyar gazdák, egyesüljete!

A méhészet erkölcsi és közgazdasági hatása.

A mezőgazdaságnak s az azzal rokon foglalkozásnak nincsen ágazata, mely az egyénre, annak lelkületére és tevékenységének megnyilatkozására oly jótékony hatással lenne, mint az áldásos méhészet.

A baromfiitenyésztés, házinyúl, galamb, hal és selyemhernyótenyésztés stb. mind külön-külön és összevéve szép és hasznalható foglalkozások, melyeknek közgazdasági haszna és értéke igen becses, sőt nagyobb is, mint a szerény méhészeté, de az egyénre mélyebb erkölcsi hatással nincsenek.

A méhészet erkölcsi hatása abban nyilvánul, hogy a méhek csodásan társult belélete s gyűjtési vágyuknak munkássága az egyént istenfélelem, emberszeretet, szorgalom, takarékoság, rendszeret, pontosság és kötelességtudásra tanítja és serkenti. Csak nemes érzelmeket kelt benne, mely az erkölcs tulajdonképeni alapját képezi.

Közismert közgazdasági értéke nem szorul magyarázatra, mert egyszeri, aránylag csekély befektetéssel tisztességes hasznot biztosít.

Gyámoltítja a kis embert, a kis gazdát!

Segíti a közepes létfeltételt s a tőkének is meghozza búsásán a kamatait.

Terjeszszük azért a méhészetet minél szélesebb rétegekben, melynek erkölcsi és közgazdasági értéke oly sokoldaluan nyilvánul.

Lencz Géza.

Ift a tavasz!

A tavasziak kétszeri érésének okairól.

Időszerűnek találok jelen soraimmal gazdatársaimat figyelmeztetni, hogy igen gyakran mi okozza a tavaszi kalászosok kétszeri érését.

A legtöbb esetben gazdatársaim maguk okozói e bajnak. Most március elején a kanászok nagy előszere-ttel a szántásokra hajtják a sertéseket túrni. (A pász-torok ezt úgy nevezik gilisztáznak.) Igaz, hogy a föld felengedésével a sertés talál is itt csemegét rovar és álca képében és ezáltal sok kártékony rovar pusztul el. De ilyen korán tavasszal számuk még elenyésző cse-kély, tekintve azt, hogy most még a föld mélyebb réte-geiben várják a föld felmelegedését és a vegetáció megindulását. Viszont a kár kiszámíthatatlan, amit a ser-tés a mostani turkálásával okoz és a termést sokszor a felére is leszállítja. Az össze-vissza túrt föld ugyanis egy kis széllel teljesen kiszárad és amikor a tábla veté-sére kerül a sor, grubberral vagy fogással előkészítve, bevetjük. A gazda azonban hiába várja, hogy vetése egyenletesen kizöldüljön, míg esőt nem kap, mert ez sokszor hetekig várat magára. Ezen oknál fogva a fel-túrt földben levő mag pár héttel, sokszor egy hónappal is későbbben kel ki, mint a többi, aszerint, hogy mikor kap esőt. A későbbben kikelt növények a rendes körül-mények közé jutottakat csak zölden, a képében érik el és normális szem helyett ocsuval fizetnek.

Kummert Béla.

A hernyók pusztítása és a hasznos állatok védelme. Darányi Ignác földművelésügyi miniszter a következő rendeletet intézte a törvényhatóságok első tisztviselőihez:

„A hernyók irtására, a hatósági ellenőrzés megtartá-sára kitűzött határidők közeledtével szükségesnek látom, hogy a hernyók kötelező irtása tárgyában az 1906. évi november hó 23-án 85.075. VII. A. szám alatt kiadott körrendeletem végrehajtására a törvényhatóság figyel-mét felhívjam. Tekintettel arra, hogy a gyümölcsterme-lés, amelyet leginkább a hernyók veszélyeztetnek — közgazdasági jelentősége mindinkább növekszik. Fel-hívom a törvényhatóságot, hogy az idézett körrende-letemben elrendelt intézkedéseket a legnagyobb pontos-sággal és kellő szigorral foganatosítsa s megfelelően intézkedjék, hogy az ezen rendelet mikénti végrehaj-tásának ellenőrzése végett kiküldött szakközegeim a köz-igazgatási hatóságok részéről kellő módon támogattas-anak. Ez alkalommal, mivel a hernyókat a madarak minden emberi erőnél nagyobb mérvben pusztítják s így a hasznos madarak kiméltése a hernyók és a kár-tékony rovarok elleni védekezésben jelentékeny ered-ményt biztosíthat, felhívom a törvényhatóságot arra, hogy a hasznos állatok és madarak oltalmazása érdeké-ben 1901. évi március hó 18-án 24.655. szám alatt kiadott rendeletem foganatosításáról gondoskodjék. Jelen rendeletem a legszélesebb körben közhírré teendő.“

Kitüntetett cselédek. Darányi Ignác földművelés-ügyi miniszter a következő gazdasági munkásokat és cselédeket részesítette 100—100 korona jutalomban s egyszersmind elismerő oklevéllel tüntette ki: Rizányi Márton (Bajsa), Kramli Mihály (Kisszállás), Kosutyák Pál (Paripás), Eisele József (Szilberek), Róth Ádám (Kiskér), Huber Mátyás (Regőce), Orcsik Mátyás (Ada), Hornyák Dömötör (Boldogasszonyfalva), Maurer Antal (Újpalánka), Kovacev Alexa (Péterréve), Mader Lajos (Temerin), Foltin Pál (Újfutak), Sibrie József (Szondi), Alaga Pál (Nemesmiletics).

• MULATTATÓ •

Mikor még csak . . .

*Mikor még csak a szemeddel
Esküdtél hűséget,
Mint senkinek a világon,
Ugy hittem én néked . . .
Most, mikor jössz fátyolosan,
Esküvőre készen,
Valami úgy megremegetet:
Vajjon szeretsz éngem?*

*Egy szál fehér tubarózsát
Látok a hajadba',
Nem kérdezem, nem kutatom,
Ki hozta, ki adta . . .
Csak megszánom azt az árvát,
Aki hozta, adta
A virágot, fehér asszony,
Fekete hajadba.*

Zilahi E. Ákos.

A bokréta.

Irta: Televény.

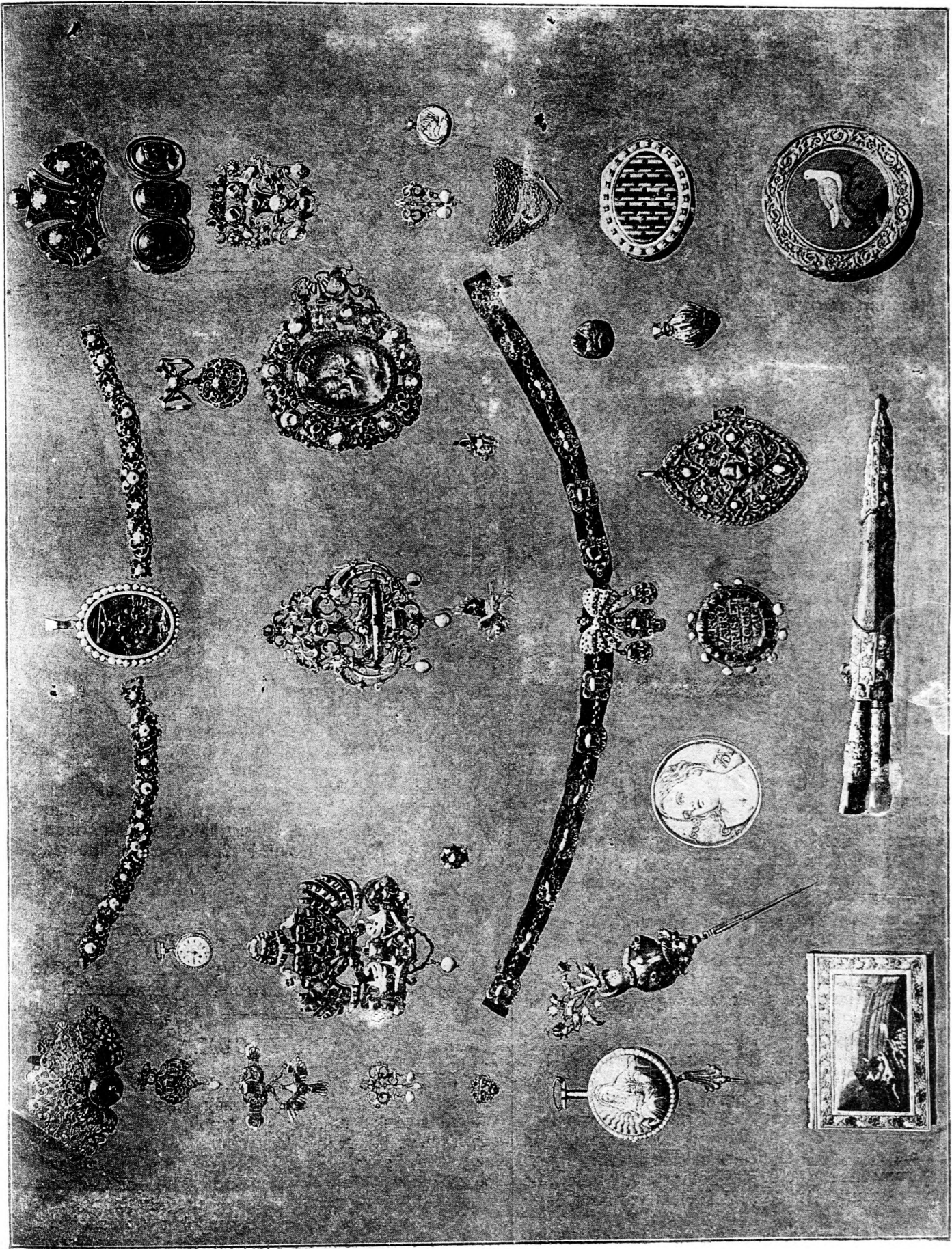
A rücskös, dadogó szabólegénynek különös vágya támadt.

Úgy érezte, hogy neki meg kell házasodnia. Soha életében közel se mert lépni eladó lányhoz. Tudta, hogy rút. Akkora himlöhelyek ásitóztak az ábrázatán, mint egy-egy lencse-szem. Savószínű szemei fénytelenül húzódtak meg vörös szemhéjai alatt, a keze pedig nyálkás, hideg volt. Érintésére borzalom kelt az emberben, mintha varangyos béka mászta volna meg.

És mégis erőt vett rajta a párosodás vágyakozása.

Hallotta, hogy van egy tánciskola, ahol mesterlegények és mesterek lányai tanulnak táncolni. A legtöbb pár ebben a tánciskolában boronálódik össze. Beiratta hát magát ő is a tánciskolába, hat hétig tartó időre. Vadonat új ruhát varrt magának. Kitünően értette a mesterségét. Se bort, se pálinkát sohasem ivott. A munkának élt és azt hitte, hogy az olyan szorgalmas, kitünő mester-embernek, mint amilyen ő, meg kell élni a jég hátán is. És a munkája révén joga van ahhoz is, hogy boldog legyen, mint más emberfia.

A tánciskolában eleinte kinevették az esetlen, rücskös szabólegényt. De nem törődött semmivel. Két hét alatt olyan ügyes volt, mint a dupla hathetesek. A harmadik hét elején aztán kigyuladt a belső világa. Mariska, a tizenhét esztendő, gyönyörűséges szép virágszál nő-válaszban elhívta táncolni! A lány madonna-szépség volt. Délceg, sudár növésű, hamvasszőke haja két ágra fonva, csaknem a bokáját verte. Érintésére háború-ság támadt a férfi szívében. És dacos, hajthatatlan keserűség villámai cikkáztak a két bogárfekete szemében. Őt, a legszebbnek tartott érintetlen liliomszálat bolon-dította, azután cserbenhagyta a szívbéli mátkája. Egy egész fejjel magasabb volt táncosánál, a rücskös szabó-legénynél. Táncolt vele vérenek minden odaadó szilaj-ságával s ahogy a szépen vasalt ruhájú „dadri kecske“ — amint a tánciskolában csufolták — a csárdás sebes

Andrássy Manó gróf múzeumából.

forgása közben homlokán érezte a lány izzó lehelletét a fékezhetetlenül fellobanó szenvedély megbolondította szegényt. Megcsókolta a lány felső karját. A lány félhalkan sikoltott. Oka volt rá. A „dadri kecske” csókját talán meg sem érezte volna a ruha fodrán keresztül. De a legény a fogaival csókolt. Megharapta Mariska karját. Az eszeveszett állat szomjassága csókolja így a tüzet, amitől szomjának csittulását várja.

Izzadtságtól csapzottan váltak külön a táncosok.

Hazamenet Mariska mostoha anyja, egy élvvagyó, fonnyadt menyecske kitanította a gyönyörű hajadont.

— Látod Mariska, ha én a te helyedben lennék, bekötteiném a fejemet avval a szabólegénnyel. Ha aztán az ő oldala mellett tartasz szeretőt, senki se ítél el érte. Mindenki azt mondja: jól teszi. Ugy se lesz te belőled becsületes asszony. Olyan szép vagy, hogy sokan akarnak rajtad osztozkodni.

A tiszta lelkű lány néma szégyennel hallgatta a mostoha oktatását és két hónap multán felesége volt a „dadri kecské”-nek.

A házasság hatodik hónapjában már külön váltak. A város legszebb menyecskéjét két rettenetes érzés hajtotta külön a hitese urától. Először attól félt, hogy csakugyan becsületes asszony lesz belőle, ha vele marad és félt attól az iszonyattól, hogy magzatja az apjának undokságával jó a világra.

Külön válásuk harmadik hetében negyedszer ment az asszonyért az ura. Térden állva könyörgött neki, hogy menjen hozzá vissza, mert elvész nélküle.

A hitvesi hűségnek és férfi-bánatnak ez a porig való megalázása ott történt az udvaron.

A júliusi nap tüze istentelen erővel pörzsölte a földet. Szinte szikrázott a levegő a hőségtől. A ház végén volt egy kis hűs hely a nagy akácfa alatt. Ott állott a két asszony mosó teknő mellett. Szemben egymással. A hitelen feleség imádatos szépségben ragyogott. Karjai fedetlenül voltak s a balkaron halványodva kéklent a szerelmes szabó első csókjának a nyoma. Egykedvűen csavargatta a kimosott ruhát és félig lecsukott szemmel hallgatta a szerencsétlen szabó fuldokló esdeklését. A teknő másik fele mellett álló mostoha úgy nézte a jelenetet, mint aki attól fél, hogy drága kincsétől akarják megfosztani. Fekete lelkében ő főzte ki előre az egész szomorújátékot. Elképzelte, hogy a férjétől elszakított csudaszép teremés évekig kamatozó tőkéje lesz a szerelmi üzérkedésnek.

Dühösen szólott rá a fiatal asszonyra:

— Ugyan miért nem rugod föl a gyalázatost? — és a kezében levő ruhadarabot úgy vágta a teknő széléhez, hogy a forró szappanos víz végiglöttyent a férfi ábrázatán.

— Jaj nekem, hörgött a szerencsétlen és föllápszkodván térdeplő helyzetéből, távozásra indult.

— Jól van, elmegyek. Csak azt az egyet tedd meg én édes Mariskám, add vissza az arcképemet.

A fiatal asszony szívében felébredt a szánalom. Megtörölte a kezét és szó nélkül sietett a lakásba. A férj lihegve futott utána. A konyhaajtó előtt megállott egy pillanatra. Egy kis padon csomag feküdt. Ő tette oda, mikor jött. Kundschaftnak készült ruha volt a csomagban. Haza akarta szállítani. Valamit kivett a csomagtól, kabátja alá rejtette és bement a felesége után.

Az asszony már kifelé jött volna, amikor szembe került vele az ura. Ösztönszerű félelem szorította össze a szívét.

A „dadri kecske” szemeiből zápormódra szakadtak a könnyek.

Dadogva nyögte:

— Gyere haza Mariskám.

És hirtelen elkapta Mariskájának balkezét és rátapasztotta tüzelő ajkát az első csók halványodó kékjére.

Az asszony iszonyodva elrántotta a kezét, mellbe lökte a férjét s földhöz vágta az arcképét.

A férj az erős lökéstől hátratántorodott, az asszony pedig rákiáltott:

— Szamar! Eredj innen a fenébe.

Ebben a pillanatban hatalmas konyhakés villant meg a rücskös szabó kezében és szivenszúrta vele a hamvaszöke hajú, madonnaszépségű Mariskát. És szurkálta, gyilkolta, hásogatta a hűlő testet, még akkor is, amikor már mind a két lélek elszállott belőle.

*

Hitvestárson elkövetett gyilkosság büntete miatt állott a bíróság előtt.

Mariska mostohaanyja vallott ellene a legkegyetlenebbül. Mariska volt a leghűségesebb, legodaadóbb szerető feleség. Az urát azért kellett otthagynia, mert arra akarta kényszeríteni, hogy árulja magát pénzért.

A tanúk sorában utolsónak maradt a vádlott édesanyja.

A töpörödött anyóka reszketve állott a bírók előtt.

És vallott:

— Vallani akarok. Amit tudok, megmondom hit alatt. Az én egyetlen fiam nem gyilkos. A legjobb ember a világon. Inas kora óta ő tartott el engem is. A két keze munkája után házacskát is szerzett. Ott tartott magánál. Most senkim sincs.

A dadri kecske ott a vádlottak padján a térdeire könyökölt, tenyerére hajtotta a fejét és nyöszörögve szoritotta vissza a könnyét.

Az édesanyja kezében egy kendőbe takart tárgyat tartott, folytatta vallomását és fölmutatta a kendő titkát.

Fonnyadt rózsabokrétát volt.

— Nézzék tekintetes urak. Az eset előtt való nap is elment szegény Jóska fiam az asszonyért. Elkisértem én is, de nem mertem bemenni, mert félttem a napától. Fiam ezt a rózsabokrétát vitte Mariskának. Tudta, hogy él-hal a rózsáért. Erre csak elhiszi neki, hogy szereti. Alig volt bent a házban egy pár szempillantásig, amikor a rózsabokrétát kirepült a kerítés tetején éppen a lábam elé. Alig vettem föl a gyönyörű bokrétát, kinyílt a kis kapu s a napa, ez a jó asszony kirugta a fiamat. Hát csak többet hisznek az urak ennek az ártatlan bokrétának, mint a mostohának. Az én egyetlen fiam nem gyilkos. Igaz, hogy a feleségét agyonszurkálta, de nem gondolják az urak, hogy jól tette? Tessék ezt a bokrétát megkérdezni.

*

A dadri kecskét életfogytig tartó fegyházra ítélték. Megölte a feleségét előre megfontolt szándékkal és vele együtt élő méhmagzatát.

A bokrétát eltemették az édesanyával, aki a fekete földben álmodik a fonnyadt rózsák igazmondásáról.

APRÓSÁGOK.

A milliomos apa boszúja. Határozottan amerikai ízű, de azért igaz történetet írnak Newyorkból. Ross Winans amerikai milliomos, a lapok útján közli, hogy fiát, Tamást, mindenből kitagadta. Tamásnak az a bűne, hogy atya szándéka és akarata ellenére nőül vett Párizsban egy spanyol származású színésznőt, dacára annak, hogy atya ezt ismételtlen megtiltotta neki. A szigorú milliomos csekély évjárdékot biztosított fia részére megélhetésül, de mástelől már intézkedéseket tett, hogy mily intézetek és testületek örököljék a gazdátlanul maradó milliókat. A kitagadott fiu egyetlen gyermeke a milliomosnak.

Ahol betörőt keresnek. Ritka eset, hogy a betörőt munkájáért díjazták, s ezért azt hitték, hogy arra a fölhívásra, a melyben Londonban néhány héttel ezelőtt betörőket kerestek, tömegesen fognak jelentkezni. Egy újszerű népszekrényről volt szó, a melynek föltöréseért négyezer dollár jutalmat ígért a gyáros. A munkára pályázó csakis hivatásos betörő lehet. A pályázóknak meg van engedve a titokban való dolgozás is. Az egyetlen kikötés, hogy nem szabad a pénzszekrény kinyitására robbanószert használni. Eddig csak egyetlen pályázó jelentkezett, s kitünt, hogy ez se tartozik a betörő céhhöz s azért nem is fogadták el az ügyességének bebizonyítását. A fölhívás, úgy látszik, nem vonzza a betörőket, de annál inkább a vevőket és így a gyáros eszméje még sem veszett kárba. Hasonló eset történt néhány évvel ezelőtt a londoni kiállításon. Egy lakatos, aki valóságos művész volt mesterségében, szintén pénzszekrényt állított ki, amelynek zárját ő készítette. Bátran hirdette, hogy aki a szekrényt ki tudja nyitni, annak ötezer dollár jutalmat ad. Sokan jelentkeztek erre a munkára, de senkinek sem sikerült a zárt kinyitni. Ugyanez a lakatos kijelentette a nagy bankok vezetőinek, hogy a bank kincstárába két óra alatt be tud hatolni. Előbb nevettek merész állításán, utóbb fölszólították, hogy tegyen kísérletet. Egy szép napon aztán a vezérigazgató és a többi hivatalos személyiség társaságában megkezdte munkáját a lakatos. Csak egy kis csomó kulcsot vitt magával, s ennek segítségével egy óra alatt, tehát fele annyi időben, mint ígérte, bejutott a földalatti pánccsoszobába, ahol a bank a kincsét őrizte. Az ügyes lakatos azt mondta, hogy ezt mindenki megteheti, aki olyan avatott a lakatok és kulcsok készítésében mint ő. A bank vezetősége sietett a lakatos titkát bús árért megvenni.

A világ legszórakozottabb embere. Ha az alább elmondandó történetkének hinni lehet, úgy a szórakozottság világrekordját Francesco Podesti anconai híres festőművész érte el. Egy alkalommal levelének átvétele céljából a postára sétált; mint mindig, úgy ezúttal is gondolata messze kalandozott. A postán a nevét kérdezték s a jeles férfit nem tudta megmondani. Oly ingerültség fogta el emiatt, hogy öklével hadonászni kezdett, miközben úgy állon ütötte magát, hogy nyelvével véresre harapta. Erre már észére tért s diadalmasan vágta ki a nevét. Egy téli napon nyakkendő nélkül szaladt el hazulról, hóna alatt valami ruhafélét szorongatva. Az utcán ismerősei kérdezték tőle, vajon nem fázik-e.

— Hát hogy is fázna, mikor itt a köpönyegem!

Szétterítve a hóna alatt szorongatott ruhadarabot, látták, hogy az bizony nem köpönyeg, hanem nadrág. Podesti rendesen délben étkezett; egy napon azonban, amikor éppen egy érdekes festményén az utolsó ecsetvonásokkal végezte, az ebédéről egészen megfeledkezett. Délután hat órakor azonban a gyomor is követelte a magáét s miután abban a hitben volt, hogy délben jóízűen megebédelt, nem tudta eltalálni, hogy mi baja a gyomrának. A szolgálja végre eltalálta az igazi okát, hogy az alighanem az éhségtől korog, mert gazdája reggel óta le se tette az ecsetet a kezéből.

— Csakugyan meglehet! De hát, te számár, miért nem figyelmeztettél idejében, hogy ebédelni is kellene! Egy ízben ebédre hívták meg, de megint csak nyakkendő nélkül jelent meg. Azzal vigasztalta magát, hogy úgy sem hederített rá senki; tehát észre sem vették a nyakkendő hiányát.

— Különbözik ennek a feledékenységemnek — mondá Podesti asztaltársának — az az oka, hogy váltig azon törtem a fejem, miért kurtább ma az egyik lábam, mint a másik?

Ebéd végeztével azután asztaltársa észrevette, hogy Podesti felemás cipőt visel a lábán, különböző magasságú sarokkal. De a legnagyobb szórakozottság mégis csak a lakodalmán esett meg vele. Völegénykorában mindig egy bizonyos órában szokott távozni menyasszonyától. Ezúttal is, a dús menyegzői lakoma után, abban a bizonyos órában fölemelkedik s így szól:

— Uraim, ajánlom magamat, itt a távozás ideje!

Ezzel meghajtja magát s távozik. A vendégek hűledezve néznek össze, nem tudván mire vélni a dolgot; végre is az anyós találta fel magát legelőbb. Az ablakhoz siet s utána szól a távozonak:

— Hej, az istenért, mi lett téged, hát a feleségedet itt hagyod?

KÉPEINKHEZ.

Itt a tavasz! Édes leányfejek a verandaablakban! Mosolygó üde arcok, a szép verőfényes tavasznek eleven hirdetői. A hosszú zimankós tél után lassacskán beköszönt a tavasz, a kikelet. Mai képünkön a tavasznak jelképét festette meg a piktor.

Andrássy Manó gróf múzeumából. Boldogult Andrássy Manó grófnak múzeumában temérdek műkincs volt fölhalmozva, melyek egy részét a család a Nemzeti Múzeumnak ajándékozta. Mai képünk a múzeum régi kincsei közül mutat be néhányat.

Szerkesztői üzenetek.

Torzsity János. Sorsjegye nem nyert.
Mészáros József. Sorsjegye nem nyert.
N. B. Előfizetését megkaptuk.

Élelmi cikkek nagybani árai a központi vásárcsarnokban.

Magyar Gazdák Értékesítő Szövetkezete jelentése 1908. március 10.

Budapesti Központi Vásárcsarnok árai.

Husneműk: marhahus 1:20—1:44 K., helybeli borjúhús 1:30—1:40 K., sertéshús 1:20—1:26 K., szalonna füstölt 1:40—1:60 K., szalonna, olvasztani való 1:20—1:24 K., háj 1:30—1:40 K., sertésszir 1:40—1:44 K. — **Füstölt hús:** (vidéki) kg.-ja 1:20—1:60 K., hazai sonka 1:80—2—K. szalámi 3—4:60 K.

Baromfifélék: ———— K., rántani való csirke 2:40—3—K, sütni való csirke 3:60—4—K., kacska, hizott 9—10—K., lud. hizott 12—18—K., pulyka, hizott ———— K. páronkint. Vágott hizott liba 1:50—1:70 K., vágott hizott kappan, kacska és pulyka 1:20—1:80 K. kg.-ként.

Budapesti piaci árak.

Gabona. (Arak métermázsánként értendő). Buza 22:80—24:20 K. Rozs 21—K-tól ———— K-ig. Árpa 15:20 K-tól ———— K-ig, jobb minőségű K-tól — K-ig. Zab ———— K. Tengeri 13:30——— K.

Teavaj: (centrifugált) 2:70—2:90 K., főzővaj 1:80—2—K. kg.-ként. Tehénturó kg.-ja 30—32 fillér.

Tojás: bácskai 71.—72—K., erdélyi apróbb áru ———— K. ládánként (1440 drb). Apadt ———— K., meszes ———— K.

Zöldségfélék: Burgonya (vagonárú) sárga 5:20—6—K., rózsa új 5:40—6—K., 100 mm.-ként. Hagyma 50 kg.-cs zsákokban zsákkal együtt ———— K., mm.ként.

Liszt ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7
K.	34—	33:60	33:20	32:80	32:40	32—	—	29:40 —

Takarmányvásár. Réti széna 6—8:20, muhar 8—8:60 zsup-szalma 5:60—6:40, alomszalma 5—5:20.

A „FÜGGETLEN UJSÁG” szerkesztésére felügyel:

Rubinek Gyula,

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület igazgatója.

ÓRIÁSI PEKINGI KACSA

és aransárga Orpingtonyuk tenyésztója

rendelhető

Fedák Istvánnál Keczerpálvágásán

Sárosmegye.

■■■■■■■■ ■■■■■■■■ Árjegyzék ingyen. ■■■■■■■■

A „FÜGGETLEN UJSÁG”-ban megjelent képek lemezeit (kliséket) olcsón kölcsön adja, esetleg eladja a „FÜGGETLEN UJSÁG” kiadóhivatala, BUDAPEST IX. KERÜLET, ÜLLŐI UT 25. SZÁM.

Legjobb és legolcsóbb

gazdasági takaréktűzhely

Munkácsy-féle szabad. és a nm. földmivvelés-ügyi ministerium által 600 koronás első díjjal kitüntetett takaréktűzhely. Megrendelhető

Lossinszky Imre

okl. gépészmérnök műszaki irodája

Budapest, V., Lipót-körut 7. sz.

26521/1908. szám.

Fenyő tutajfa eladás (1000 és 500 köbméteres részletekben).

A máramarosszigeti m. kir. erdőigazgatóság irodájában 1908. évi márczius hó 30-án s szükség esetén folytatólag a következő napon délelőtt 10 órakor a bocskó-lonkai rakpartokra kivontatott, de tutajokba kötve átadandó mintegy 1400 m³ egy részletben, valamint az 1908. év folyamán a bocskó-lonkai rakpartokra letutajozandó mintegy 140.000 m³ fenyő hasznofának 1000, illetve 500 köbméteres részletekben és pedig a bogdán fehértiszai 1—59. és a vaséri 1—35. számú 1000 köbméteres, valamint a mezőháti 1—92. számú 500 m³-es részleteknek, összesen tehát 186 részletnek eladása iránt zárt írásbeli ajánlatok tárgyalásával kapcsolatos nyilvános szóbeli árverés fog tartatni.

A bocskó-lonkai rakpartokra kivontatott mintegy 1400 m³, valamint minden 1000, illetve 500 köbméteres részlet külön-külön értékesítés tárgyát képezvén, csak azok az írásbeli ajánlatok vétetnek figyelembe, amelyekben külön-külön borítékban csak egy-egy — határozottan megnevezett számú — részletre tétetett ajánlat és amelyek a szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtattak be az árverelő bizottsághoz, illetve a máramarosszigeti m. kir. erdőigazgatósághoz.

A rakpartokra kivontatott mintegy 1400 m³-re és az egyes 1000 köbméteres részletek után 1000, az egyes 500 köbméteres részletek után 500 korona bánatpénz teendő le, illetve csatolandó az írásbeli ajánlathoz készpénzben vagy állampapírokbán.

Kikiáltási árak: a) a szálfánál és rönkőnél m³-ként:

I. a 30 cm-nél nagyobb középátm. 17 m-nél hosszabb fáért	17 K 80 f.
II. az ugyanoly vastag és 11·2—17 m. h. fáért	16 „ 70 „
III. az ugyanoly vastag és 3·8—11 m. h. fáért	15 „ 60 „
IV. 26—30 cm. v. 17 m.-nél hosszabb fáért	16 „ 40 „
V. 26—30 cm. v. 11·2—17 m. hosszú fáért	15 „ 20 „
VI. 26—30 cm. v. 3·8—11 m. hosszú fáért	14 „ — „
VII. 15—25 cm. v. 17 m.-nél hosszabb fáért	12 „ 80 „
VIII. 12—25 cm. v. 11·2—17 m. hosszú fáért	11 „ 70 „
IX. 12—25 cm. v. 3·8—11 m. hosszú fáért	10 „ 60 „

b) az apró anyagoknál darabonként:

1. Kész evezőért	1 „ 80 „
2. I. oszt. evezőrud 7·6 m. h., 10—11 cm. v.	1 „ 60 „
3. II. oszt. evezőrud 7·6 m. h., 8—9 cm. v.	1 „ 30 „
4. Dohányszárítórud I. oszt. 10—12 m. hosszú, 9—10 cm. v.	1 „ 90 „
5. Dohányszárítórud II. oszt. 10—12 m. hosszú, 7—8 ¹ / ₂ cm. v.	1 „ 70 „
6. Kútostor 7—9 m. h. 6—7 cm. v.	— „ 60 „
7. Csáklyarud I. oszt. 4·5—8 m. h., 6 ¹ / ₂ —8 cm. v.	— „ 50 „
8. Csáklyarud II. o. 4·5—8 m. h., 5—6 cm. v.	— „ 40 „
9. Komlórud 3—4 m. h., 3—4 cm. v.	— „ 10 „
10. Fenyőheveder uj	1 „ — „
11. Fenyőheveder használt	— „ 60 „
12. Tutajszék	— „ 10 „

Az írásbeli ajánlatokban az ígéret a kikiáltási árakkal szemben 0/0-okban fejezendő ki.

Az árverési és szerződési feltételek a m. kir. földmivvelésügyi ministerium erdészeti segédhivatalában, a máramarosszigeti erdőigazgatóságnál, a bustyaházi erdőhivatalnál, valamint a két kerület valamennyi erdőgondnokságánál és a bocskói faraktárgondnokságnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az árverési és szerződési feltételek ezenfelül a következő városok, illetve községek előjáróságaihoz is megküldettek: Tiszaujtlak, Beregszász, Vásárosnamény, Tokaj, Tiszalucz, Tiszafüred, Tiszalök, Fegyvernek, Poroszló, Törökszentmiklós, Szolnok, Tiszaföldvár, Csongrád, Szentes, Hódmezővásárhely, Szeged, Makó, Törökkanizsa, Zenta, Óbecse, Törökbecse, Titel és Zimony.

Az írásbeli ajánlatokhoz használandó űrlap a máramarosszigeti erdőigazgatóságnál a jelentkezőknek díjtalanul adatik ki.

M. kir. földmivvelésügyi miniszter.

TYUKSZENTAPASZ. Biztos hatás.
1 doboz utasitása —.50 fill. 20 doboz utasitással 6.— kor-
szétküldi utánvétellel:
KOVÁCS BENJAMIN Orosháza, Rákóczi-utca 238. sz.

1908. Hatodik évfolyam. 1908.

Egy állatkedvelő sem nélkülözheti a legolcsóbb és legjobb baromfi- és házinyulenyésztési **heti képes** szaklapot, a

„BAROMFITENYÉSZTÉS“-t,

mely a gazdasági és sportbaromfi-, éneklő- és diszmadár-, galamb- és házinyulenyésztési és értékesítési kérdéseket a legteljesebben felkarolja és tárgyalja.

Főszerkesztő

HREBLAY EMIL
állattenyésztési felügyelő.

Földbirtokosok, bérlők, gazdatisztek, kisczadók, iparosok és magázók egyaránt haszonnal és élvezettel olvashatják a „Baromfitenyésztés“-t, a magyar baromfitenyésztési ügy igaz barátját. — Előfizetési ára: Egy évre 10 K, félévre 5 K. A „Baromfitenyésztés“ hetenként szép képeket közöl. Levélszekrényében minden kérdésre megbízhatóan és pontosan válaszol. A „Baromfitenyésztés“ olcsóságával (egész évre 10 K, félévre 5 K) a szerényebb és lelkényesebb igényeket is kielégíti. — Előfizetési pénzek e czím alatt: **„Baromfitenyésztés“ szerkesztőségének, Budapest-Rákospalota, V. utca 3. sz.** küldendők. Ezen h ti képes szaklapot a szerkesztőség mindenkinek, aki levelezőlapon hozzá fordul, 3 héten át ingyen és bérmentve küldi mutatoul, mert a szerkesztő azt akarja, hogy e hézagpótló lapot minden tenyésztő megismerje. A ki a „Baromfitenyésztés“-re egy évre 10 koronával egyszerre már most előfizet, az ezen évben teljesen ingyen kapja a lapot.

**Alfa-Separator
Részv.-Társaság**

BUDAPESTEN

VI., ker., LOMB-UTCZA II. szám.

Tejgazdasági gépgyár

Tejgazdasági eszközök és gépek gyártása.

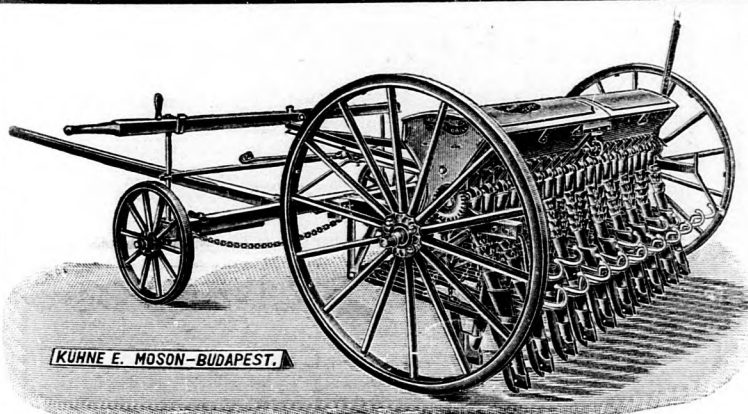
Tejszövetkezetek és telepek berendezése.

Arjegyzekek, tervek és költségvetések díjmentesen.

Ujdonság! Az 1908. évi mintájú Alfa-Separatorok a jelenkor legtökéletesebb fölözögépei. Nagy és kiváló munkabírás mellett bámulatos könnyen járnak.

Több mint 500,000 Alfa Laval Separator az egész világon.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban
Budapest, Üllői-ut 25.

KÜHNE E. MOSON-BUDAPEST.

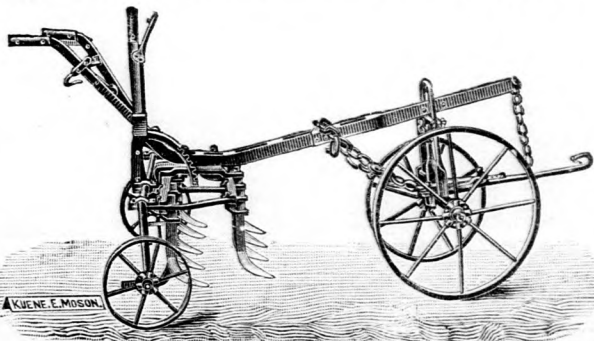
KÜHNE E. hazánk legré-
gibb mezőgazd.
gépgyárában **MOSONBAN**

elismert gondos kivitelben készülnek:

**Egy- és többvasu aczélekek
Rét- és szántó föld-boronák
Mélyítő és porhanyító eszközök**

a tavaszi szántás helyettesítésére.

„MOSONI DRILL“ sorvetőgépek

KÜHNE E. MOSON.

Uj! „Econom“ műtrágyaszórók
Burgonyamivelő eszközök
Laass-féle répakapáló-gépek
OSBORNE aratógépek.

Főraktár: Budapest, VI. ker., Váci-körút 57a.

Fiókraktárak: Temesvár, Debreczen.

Felhívjuk a t. c. gazdaközönség figyelmét
a budapesti
gyapju-aukcziókra

melyek az év folyamán két sorozatban, nevezetesen
július és október hónapokban tartatnak meg.

Az aukcziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat
Budapest Dunaparti teherpályaudvar“ czimzett gyapju-
küldemények a M. Á. V. összes vonalain tetemes
díjkedvezményben, valamint ingyen raktározásban rés-
zesülnek. Bejelentéseket elfogad és mindennemű fel-
világosítással szolgál:

**Magyar Általános
Hitelbank**

Áruosztály — Gyapjuárverések
Nádor-utca 12. sz.

Ad. 7538/V—I. szám.

Versenytárgyalási hirdetmény.

A Tisza folyó zsurk—szolnoki és a Bodrog folyó sáros-
patak—tokaji szakaszain 1908., 1909. és 1910. években
végrehajtható vizszabályozási munkálatokhoz szükséges,
évi 15,000 köbméterrel számba vehető I. oszt. termékő
szállítására nézve a m. kir. földmivelésügyi miniszterium
I. emeleti tanácsstermében folyó évi április 2-án déli 12 óra-
kor nyilvános zárt ajánlati versenytárgyalás fog tartatni.

A sátoraljaujhelyi folyamernőki hivatalnál megszer-
zendő ajánlati minták a fentnevezett szállításra vonatkozólag
teendő, kellően bélyegzett és e felirattal: „Ajánlat a Tisza
zsurk—szolnoki és a Bodrog sárospatak—tokaji szakaszain
1908., 1909. és 1910. években végrehajtható vizszabályozási
munkálatokhoz szükségendő kőanyag szállítására“ ellátott
öt pecséttel lezárt borítékba helyezett ajánlatok, amelyekhez
az ajánlott összeg 5%-ának megfelelő bánatpénznek kész-
pénzben vagy óvadékképes értékpapirokban valamely állam-
pénztárnál vagy adóhivatalnál a földmivelésügyi tárca
kezelésébe történt letételét igazoló elismervény is csatolandó,
a jelzett napon délelőtt 11^{1/2} óráig a földmivelésügyi minisz-
terium házi pénztáránál nyújtandók be a szállítani szándé-
kolt kőanyag mintájával együtt.

A versenytárgyaláson az ajánlattevők vagy azok kép-
viselői jelen lehetnek.

A kötendő szerződés tervezete, valamint az általános
és részletes feltételek a sátoraljaujhelyi folyamernőki
hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Budapest, 1908 márczius hó 5-én.

M. kir. földmivelésügyi miniszter.

Gazdak Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. szám.

Alakult 1900. Biztosítéki alap: Alakult 1900.
Alapítványok a kormány hozzájárulásával 1.970.40.— kor.
Tartalékok 64.760.16 kor.

	Összesen	2.735.104.16 kor.
1901. évi fölösleg	90.349.— kor.	
1902. évi fölösleg	59.782.26 kor.	
1903. évi fölösleg	109.631.73 kor.	
1904. évi fölösleg	72.438.23 kor.	
1905. évi fölösleg	61.730.60 kor.	
1906. évi fölösleg	59.243.65 kor.	

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyancsak az
ember életére, különféle módzatok szerint.

Az üzlet-eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek
és az 1901. évi tisztefelesleg 61 egy a tűz-, mint a jégkár ellen biztosítva
volt tagok 4 százalékos díjvisszatérítést kaptak.

Az 1902. évi tisztefelesleg közgyűlési határozattal tartalékba he-
lyeztetett. Az 1903. évben a jégkár ellen biztosítottak 4%-os díjvisszatéri-
lést kaptak. Az 1904. és 1905. évben a jégkár ellen biztosítottak 2—3%-os
díjvisszatérítésben részesültek. Az 1906. évben a jégkár ellen biztosított-
tak, kik 5—10 évre adják fel biztosításukat 5% engedményben részesítet-
tek. Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők
közvetítésével. Nyomatványokkal és felvilágosítással minden irányban
készséggel szolgál az igazgatóság.

KURCZ LIPÓT ÉS TÁRSA

photozinkografiai műintézete

Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 13.

KÉSZIT: mindennemű nyomtatványhoz szükségelt

CLICHÉKET

Chemigrafia, chromotypia, photo-(auto)-typia, fametszet stb.
utján. Térképek, tervezetek, alaprajzok photolithogra-
fiailag legszebben, legolcsóbban sokszorosítottak.

Videki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöltetnek.

SZUPERFOSZFÁTOT,

mindennemű egyéb
Strassfurti kainitot,

Strassfurti káitrágyasót 40% káli

tartalommal, továbbá

Műtrágyafélét, azonkívül

Rézgáliczot (98—99%) elismert kítinő
minőségben legolcsóbban
szállít a

**„Hungária” műtrágya, kénsav- és vegyi-ipar
részvénytársaság**

BUDAPEST, V., FÜRDŐ-UTCZA 8.